

Open Hof, 4 november 2024

Lezingen: Job 19: 23-27 en Marcus 12: 18-27

Thema: 'Ik weet dat mijn verlosser leeft'

Voorganger: ds. Daco Coppoolse

Gemeente van onze Heer, Jezus Christus,

In hoeverre zijn partners elkaars bezit? In het gewone dagelijkse leven spreken we over *mijn* man en *mijn* vrouw, maar dat woordje *mijn* heeft toch een andere betekenis dan wanneer we spreken over mijn huis of mijn auto. De man is nu eenmaal geen eigenaar van zijn vrouw en omgekeerd geldt hetzelfde. Volgens mij is het diepste verlangen van partners ook niet elkaars bezitten, maar elkaar in liefde toebehoren. Zoals Frans Halsema dat heeft verwoord in zijn liedje *Voor haar*: "Zij verstaat de kunst van bij me horen, in mijn lichaam heeft ze plaatsgemaakt voor twee. In mijn ogen woont ze, in mijn oren, ze hoort en ziet mijn hele leven met me mee." Elkaar claimen als bezit voelt daarentegen als gevangenschap en is de dood in de pot voor de relatie.

Dat is precies het bezwaar dat Jezus heeft tegen de spitsvondige redenering van de Sadduceeën die niet geloven in een opstanding van de doden. Zij gaan ervan uit dat man en vrouw elkaars bezit zijn en een soort eigenaarschap over elkaar uitoefenen. De Sadduceeën proberen Jezus in de val te lokken met een redenering die de opstanding van de doden belachelijk moet maken. Een vrouw is weduwe geworden, zonder kinderen van haar man te hebben gekregen. Volgens het geldende Joodse recht is zijn broer verantwoordelijk om uit naam van de overledene nageslacht te verwekken. De vrouw trouwt met de broer. Ook zij krijgen geen kinderen. Als deze ook sterft herhaalt zich dit scenario. Geen van de zeven broers weet nageslacht te verwekken. En nadat de laatste is gestorven, sterft ten slotte ook de vrouw. Van wie is zij het bezit in de eeuwigheid? Wie is de eigenaar van deze vrouw? Natuurlijk geen van de zeven. Een vrouw is nooit het bezit van de man. Niet hier op aarde en zeker niet in het hiernamaals, waar de liefde in alle vrijheid en veelkleurigheid zal oplichten.

Jezus protesteert tegen het denken over de partnerrelatie in termen van bezit. Wanneer mensen met elkaar een verbond voor het leven sluiten, doen ze dat in vrijheid. Niemand dwingt hen daartoe. De liefde die ze voor elkaar hebben opgevat geeft hen het vertrouwen een gezamenlijke levensweg te kunnen gaan en te voltooien. Ze zullen zich voor elkaar inzetten, elkaar helpen, steunen en troosten. Ze geven elkaar levensenergie. Daarin schuilt de rijkdom van de partnerrelatie.

Over levensenergie gesproken: deze putten we niet alleen uit een partnerrelatie, een vriendschapsrelatie, een collegiale relatie of wat voor relatie dan ook, maar tanken we ook bij die Ene die ons de levensadem heeft ingeblazen. In elke menselijke relatie gaat God met ons mee als een soort *mystery guest*. Elke relatie kent namelijk een geheim. Het geheim is de band die twee mensen samenbindt.

Intussen zullen wij allemaal wel ontdekt hebben dat we met ieder mens weer een andere betrekking onderhouden. Van onze partner houden we anders dan van onze kinderen. Van onze familie houden we anders dan van onze vrienden. En wat is nu de aard van de band die ons samenbindt? Is dat de macht der gewoonte? Is dat een biologisch gegeven: mensen zijn

nu eenmaal sociale wezens en voelen zich het prettigst als ze bij een groep horen? Is dat onze menselijke trouw?

Als we in het boek Prediker lezen over de partnerrelatie, spreekt deze niet over een tweevoudig, maar plotseling over een drievoudig snoer dat niet makkelijk te verbreken valt. Wie of wat is die derde in het bondgenootschap tussen twee mensen? Voor Jezus geldt dat die derde in het verbond de levende God is die mensen levensenergie laat opdoen bij elkaar. Daarom zegt Hij tegen de Sadduceeën: 'God is de God van Abraham, Isaäk en Jakob.' God gaat de relatie aan met mensen en geeft hen levensenergie. Hij is geen God van doden, maar van levenden. Hij ontsteekt zijn licht in hun nacht, geeft hen een levend hart en nieuwe ogen. Met stille overmacht maakt Hij zijn opwachting in hun leven en neemt voor lief hun onvermogen. Als levende is God degene die ons levensenergie doet putten uit de relaties met elkaar.

De Sadduceeën vliegen de vraag naar de opstanding uit de doden aan vanuit een academische wetenschappelijke hoek. Met hun spitsvondige redenering proberen ze het geloof in de opstanding belachelijk te maken. En niet alleen het geloof in de opstanding, maar misschien ook wel het geloof in God zelf. Waarom geloven in een God die je niets te bieden heeft? Wij geloven wel in Hem omdat Hij ons hart weet te raken. Dat is heel iets anders dan proberen zijn bestaan of juist niet-bestaan te willen bewijzen. Daar worden we koud noch warm van.

Atheïsten kunnen spitsvondige redeneringen lanceren om te bewijzen dat het onzin is in God te geloven. Zij zeggen bijvoorbeeld: als God almachtig zou zijn, dan zou Hij een steen moeten kunnen maken die Hij zelf niet kan optillen. Maar met het maken van zo'n steen, zou Hij tegelijk bewijzen dat Hij niet almachtig is. Want een God die almachtig is moet toch alle stenen kunnen optillen. Zie je wel, dat het onzin is om in een almachtige God te geloven? Nou ja, wie wordt van zo'n redenering nu koud of warm? Wie wordt nu koud of warm van de redenering van de Sadduceeën die proberen aan te tonen aan de hand van het voorbeeld van de vrouw die zeven keer getrouwd is geweest, dat er geen opstanding van de doden is. Voor verlichte geesten als zij is dat geloof een lachertje. Maar waar krijgen de Sadduceeën dan levensenergie van? Kun je van cynisme leven?

De levende God is degene die ons levensenergie geeft. En hoe meer levensenergie we aan God ontlenen, hoe sterker ons verlangen naar Hem. Hij heeft aan Abraham, Isaäk en Jakob levensenergie gegeven en hen door dalen van diepe duisternis geleid. Levensenergie heeft te maken met onze adem. Onze geest. God heeft ons de levensadem ingeblazen. Daarom vertrouwen we erop dat Hij deze adem ook weer tot zich neemt, als wij onze laatste adem uitblazen. Het einde van ons leven is een even groot geheim als het begin ervan. Waar waren we toen we nog niet geboren waren? Daar hebben we geen actieve herinnering aan. Het klassieke antwoord op deze vraag luidt: toen waren we in de gedachten van God. God heeft ons bestaan gewild. We zijn niet alleen op aarde om via voortplanting het menselijke ras in stand te houden, de biodiversiteit te bevorderen, maar we zijn ook op aarde om voor een tijd een plaats te zijn waar God met zijn liefde woont. God wil ons bewonen als zijn eigen huis en plant in ons zijn eigen leven, wil met ons spelen, neemt ons tot zijn bruid en wat wij zijn Hij heeft het ons gegeven. We zijn ook voorbestemd om spiritueel te leven. Om levensenergie op te doen aan elkaar en door te geven aan elkaar. En als dan eens onze eigen adem stopt is het ook weer niet zo moeilijk te geloven dat onze adem terugkeert naar onze Schepper. Dan is de cirkel weer rond. De adem verlaat het lichaam en onze aardse behuizing heeft zijn dienst voltooid. En zijn wij teruggekeerd in het huis met de vele woningen dan overstijgt dat het geluk van het wel of niet getrouwd zijn, is Jezus stellige overtuiging.

En hoe het zal zijn in de eeuwigheid? Tja, dat is niet zozeer een kwestie van weten, maar van hopen. We zullen opnieuw bij God zijn. De bron van alle leven. Dat zal voelen als thuiskomen. Nu kijken we nog door een wazige spiegel, zegt de apostel Paulus. Soms menen we daarin de contouren van onze geliefden te zien die ons zijn voorgegaan naar de overkant, maar hoe het precies zal zijn, hoeven we ook niet te weten. We vertrouwen de Eeuwige. Hij zal ons onthalen op meer dan het gewone. Nu al tijdens onze aardse leven heeft Hij ons ontvankelijk gemaakt zoals de regen neerdaalt in de bomen, zoals de wind wie weet waarheen Hij waait, zo zal Hij ons zijn beminden overkomen als we straks bij Hem zullen zijn in de eeuwigheid. Maar een ding weten we vast en zeker. En we zeggen het samen met Job, die heel wat zwarte sneeuw in zijn leven is tegengekomen: *'Ik weet dat mijn Verlosser leeft'*. Dat is onze diepste troost zowel in leven als in sterven.

Amen.